

Mittuniversitetet

Avdelningen för omvårdnad

04 12 14, rev. 09 10 07, rev. 18 06 01

Komplement till bedömningsformuläret AssCE, Assessment of Clinical Education

Kerstin Björkman Randström universitetslektor, Yvonne Wengler, universitetsadjunkt, avdelningen för omvårdnad rev.18.06.01.

(Karin Hallin universitetslektor, Gunilla Swärd, universitetsadjunkt, Institutionen för hälsovetenskap, Mittuniversitetet 04 12 14, rev 09 10 07).

Exempel på nivåanpassade uppgifter för sjuksköterskestudenter under verksamhetsförlagd utbildning

Exemplen

- utgår från bedömningsformulärets (AssCE), 21 faktorer, utbildningsplan och kursplaner.
- relateras till utbildningsnivåerna 1, 2, 3 (termin 2, 4, 5 och 6).
- bygger på varandra. Vid bedömningen beaktas exemplen i de lägre nivåerna.

Nivåbeskrivningar i sammanfattning

<p style="text-align: center;">Nivå 1 Termin 2 Verksamhetsförlagd utbildning inom särskilda boendeformer</p>	<p style="text-align: center;">Nivå 2 Termin 4 Verksamhetsförlagd utbildning inom område medicin/kirurgi</p>	<p style="text-align: center;">Nivå 3 Termin 5 Verksamhetsförlagd utbildning inom öppna och slutna vårdformer samt inom hemsjukvård för patienter i somatisk och psykiatrisk vård</p>	<p style="text-align: center;">Nivå 3 Termin 6 Valbar kurs inom område som tillhör allmänsjuksköterskan</p> <p style="font-size: small;">Ex kommunal hälso-sjukvård, psykiatri och sjukhusvård</p>
<p>Studenten skall ha så många möten som det är möjligt med patienter och närstående</p> <p>I dessa möten skall studenten enskilt och i samverkan träna förhållningssätt, kommunikation, iakttagelseförmåga, personlig omvårdnad och rapportering, allt utifrån målet att uppnå färdigheter i allmän omvårdnad.</p> <p>Studenten behöver hjälp med att sovra och prioritera inlärningssituationer.</p> <p>Det är lämpligt att lärsituationerna koncentreras till några patienter.</p>	<p>De krav som ställs för nivå 1 gäller även för nivå 2</p> <p>Betoningen ligger fortfarande på grundläggande praktiska färdigheter och tillämpning av allmänna omvårdnadens tekniker och metoder men skall också omfatta den för sjukdomar specifika omvårdnaden.</p> <p>Studenten skall i olika omvårdnadssituationer träna diagnostiskt tänkande och dokumentation utifrån omvårdnadsprocessen.</p> <p>Fortfarande behöver studenten hjälp med att sovra inläringstillfällen, träna samverkan med andra yrkesgrupper och därtill vara uppmärksam på det egna förhållningssättet.</p>	<p>De krav som ställs för nivå 1 + 2 gäller även för nivå 3</p> <p>Ett större krav ställs på att studenten skall kunna bedöma patienter i alla åldrar, åtgärda, utvärdera och dokumentera omvårdnads-handlingar. Identifiera hälsofrämjande åtgärder, samt planera, motivera tillämpa och genomföra hälsoprevention och promotion i mötet med patienter samt synliggöra möjligheter till egenvård.</p> <p>Reflektera över olika vårdperspektiv i syfte att bedriva personcentrerad vård och/eller familjecentrerad omvårdnad</p> <p>Studenten skall kunna uppmärksamma faktorer som påverkar det egna förhållningssättet i olika vårdssituationer.</p> <p>Under nivå 3 ställs allt större krav på studentens självständighet.</p>	<p>De krav som ställs för tidigare nivåer gäller även här.</p> <p>Under den avslutande kliniska utbildningsperioden skall studenten självständigt kunna planera, leda och samordna omvårdnadsarbetet och därtill kunna handla i oväntade situationer.</p> <p>Studenten skall också aktivt delta i omvårdnadsutveckling och förebyggande, hälsobefrämjande arbete, allt utifrån sjuksköterskans yrkes funktion.</p>

I. KOMMUNIKATION OCH UNDERVISNING	Termin 2	Termin 4 Beakta tidigare nivå	Termin 5 Beakta tidigare nivåer	Termin 6 Beakta tidigare nivåer
<p>1. Kommunicera med och bemöta patienter</p> <p>Kommunicerar engagerat med patienter. Lyssnar. Visar respekt och empati.</p>	<p>Kunna vardagssamtal så att patienten känner sig bekräftad. Detta inbegriper både kroppsspråk och verbal kommunikation i ett mångkulturellt samhälle. Det kan vara möten i samband med allmän omvårdnad eller korta informativa möten.</p> <p>Exempel: - tar initiativ till kontakter, presenterar sig, har ögonkontakt, lyssnar och visar förståelse samt sitter ner vid längre samtal. - har ett vårdat språk - visar respekt för patientens integritet och revir (knacka på dörren, <i>du</i> eller <i>fru P</i> vid tilltal? Vill patienten hålla handen eller ej?). - anpassar kommunikationen till patientens syn-, tal- och hörselnedsättningar. Hanterar hjälpmedel (hörapparat mm)</p>	<p>Förbereda och träna professionella möten med patienter i tex. ankomstsamtal.</p> <p>Förmåga att bemöta patienter med varierande kommunikativ förmåga utifrån ex. skada eller sjukdom, personer med smärta eller i olika sinnesstämningar.</p> <p>I kontakten skall studenten vara samstämmig i såväl verbal som icke verbal kommunikation ex. blick och mimik skall förmedla samma som orden, här och nu samtal. Dessa minuter är patientens även om studenten är på språng.</p>	<p>Förbereda och genomföra professionella möten med patient och utifrån utbildningsplatsens karaktär (hemsjukvård, hälsocentral, och psykiatri).</p> <p>Ex. - Tolka icke verbal kommunikation - Bedöma patientens kontaktbarhet/tillgänglighet. - Välja lämpligt tillfälle för kontakt och samtal. - Vara lyhörd för nyanser i möten och föra anpassade samtal på ett professionellt sätt.</p>	<p>Studenten ska kunna inbjuda till, leda och avsluta ett professionellt samtal samt reflektera/utvärdera samtalet ex. Vad var bra? Vad var mindre bra? Skapades optimala förutsättningar för det goda samtalet?</p>
<p>2. Kommunicera med och bemöta familj och närstående</p>	<p>Kunna vardagssamtal "människa till människa" så att den närstående känner sig sedd och bekräftad. Detta inbegriper både verbal kommunikation och kroppsspråk. Vid närmanden visa respekt för närståendes integritet och revir.</p> <p>Vara observant på och reflektera kring kommunikationen, interaktionen och relationen mellan närstående, patient och personal. Svara i telefon, ha telefonkultur</p>	<p>Förbereda och träna professionella möten med närstående.</p> <p>Visa omtanke om närstående. Inventera behov och önskemål tex behov av övernattning, mat och kaffe.</p> <p>Lyssna in och vb. hänvisa till annan samtalskontakt, samhällsservice.</p>	<p>Se ovan utifrån ett närståendeperspektiv.</p>	<p>Se ovan utifrån ett närståendeperspektiv.</p>

	Termin 2	Termin 4 Beakta tidigare nivå	Termin 5 Beakta tidigare nivåer	Termin 6 Beakta tidigare nivåer
<p>3. Samverka med olika instanser inom vård och omsorg</p> <p>Kommunicerar, konsulterar och rådgöra.</p> <p>Bevakar kontinuiteten i patientens vårdkedja.</p>	<p>Ha kännedom om</p> <ul style="list-style-type: none"> - innehållet i och syftet med vårdplanering, om möjligt delta. - samverkan med andra professioner i teamarbetet tex. sjukgymnast, arbetsterapeut, präst. - anhörigstöd, tolkstöd och frivilligorganisationer 	<p>Ha kunskap om/vara vaken för patientens behov av samhällets stödåtgärder under vårdtiden och inför utskrivning från sjukhus. Delta i vårdplanering.</p> <p>Ha kännedom om och beakta regelverk som styr hälso- och sjukvård och socialtjänst.</p>	<p>Ha kunskap om den öppna och slutna vårdens ansvarsfördelning. Delta i vårdplanering.</p> <p>Samverka med andra inom vårdteamet och med andra professioner.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Socialtjänst, LSS - Barnombudsman - Polis, Kriminalvård - Kvinno- och mansjour 	<p>Kunna ansvara för vårdplanering vid in- och utskrivning</p> <p>Kunna samverka, konsultera och rådgöra med myndigheter/organisationer utifrån patientens behov</p>
<p>4. Informera och undervisa patienter och närstående</p> <p>Bedömer behov och ger individuell information samt instruktion för egenvård.</p> <p>Ger hälsobefrämjande och förebyggande råd och stöd. Följer upp förståelse.</p>	<p>Träna/kunna bedöma behov av information.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informera inför och i samband med olika vårdåtgärder, ex. vid ändring av kroppsläge, bäddning, mobilisering, kontrakturprofylax, uppmana till djupandning, ge kostråd och råd vid intag av läkemedel..... - Följa upp att patienten/närstående har uppfattat information som student eller handledare har förmedlat. 	<p>Kunna bedöma och tillgodose behov av information utifrån patienters/närståendes ålder, utvecklingsnivå, fysiska och psykiska hälsa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informera/instruera/undervisa enskilt eller tillsammans med patient/anhörig i vårdåtgärder som främjar hälsa och egenvård ex pre- och post.op vård, användning av stödstrumpa, förflyttningsteknik, råd vid hygien- och nutritionsproblem, sårvård, oxygenbehandling, injektionsgivning - Följa upp att patienten/närstående uppfattat informationen 	<p>Utifrån korta eller återkommande kontakter med patienter i hemsjukvård, vid hälsocentral/vårdcentral eller inom psykiatri mer självständigt kunna bedöma behov av information samt hjälpa patienten se nya vägar/möjligheter t.ex. egenvård.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunna använda olika pedagogiska metoder och upplägg. - Följa upp förståelsen och vb. upprepa eller vinkla informationen. 	<p>Självständigt kunna bedöma, planera och genomföra individoch situationsanpassad information/ undervisning.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stor vikt läggs vid studentens förmåga att nå ut med budskap, förmåga att analysera och utvärdera "teaching for learning"
<p>5. Informera och undervisa medarbetare och studenter</p> <p>Bedömer behov av information och undervisning. Undervisar och handleder.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kunna informera om och visa enheten, utrustning för ny medarbetare/studerande. - Delge medarbetare information från ex. teoriundervisning/ Internet/tidigare erfarenhet. 	<p>Ensam eller i samverkan med andra studerande eller handledare ta reda på och förmedla "ny kunskap".</p> <p>Ex. Dela med sig av kunskap från teoriundervisning/litteraturstudier/ forskningsrapporter/Internet/ tidigare erfarenhet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Planera och genomföra undervisning till studenter och medarbetare - Träna att se behov av information och utbildning vid enheten och därtill visa förmåga att konkretisera förslag på insatser ex: dokumentation, säkerhetsföreskrifter, HLR, introduktions/informationsmaterial. 	<p>Självständigt kunna</p> <ul style="list-style-type: none"> - bedöma behov av utbildning - planera och handleda vårdstuderande/medarbetare - utvärdera och följa upp <p>Stor vikt läggs vid studentens pedagogiska förmåga att klart och informativt anpassa till enskild eller grupp Ex. vid presentation av C-uppsats.</p>

<i>II. OMVÅRDNADS-PROCESSEN</i>	Termin 2	Termin 4 Beakta tidigare nivå	Termin 5 Beakta tidigare nivåer	Termin 6 Beakta tidigare nivåer
<p>6. Bedöma patienters behov av omvårdnad</p> <p>Identifierar individuella behov, resurser och risker. Använder subjektiva och objektiva metoder.</p>	<p>Visa förmåga att fånga patientens fysiska, psykiska och känslomässiga status samt behov av allmän omvårdnad.</p> <p>Ex. Kunna notera patientens oro, bra/dåligt sängläge, risk för trycksår, hög/låg kroppstemperatur-puls-blodtryck urinmängd, avföring, blödning, svettning, smärta, munstatus, "magen", svårt att äta/dricka, rosslig andning, behov av stimulans, estetik...</p> <p>Fånga patientens personlighet.</p> <p>Reflektera kring ex vårdmiljöns utformning, belysning, funktionellt möblerat etc. Hur stärka patientens identitet? Hur tillvarata patientens resurser? etc.</p> <p>Träna ankomstsamtal</p>	<p>Bedöma den sjukes fysiska och psykiska status. Bedömningen görs genom observationer, ankomtsamtal och tolkning av "objektiva" metoder ex. via laboratoriesvar, vätskebalans, smärtnyckel, Nortonskala...</p> <p>Identifiera den sjukes allmänna och specifika omvårdnadsbehov Ex. Vad är orsak till, risk med och vad göra vid högt- lågt blodtryck, lågt HB? Tänkbara LM-biverkningar? Behov av smärtlindring, dryck/specialkost?</p> <p>Träna se patienters förmåga att hantera sjukdom och att använda egna resurser/hjälpmiddel etc. Träna se faktorer i vårdmiljön av betydelse för patientens hälsotillstånd ex. medpatienter, ljud, ljus, närståendes betydelse, förströelse...</p>	<p>Utifrån ålder, kön, utvecklingsnivå samt fysiskt och psykiskt hälsotillstånd kunna identifiera och bedöma omvårdnadsbehov för ex. patienter efter olycksfall, patienter med UVI, ÖLI, allergi, ångest, depression, suicidtankar, psykos...</p> <p>Kunna bedöma bl.a. patienters förmåga att vara hemma/ensam utan stöd, förmåga till egen medicinering, såromläggning, möjlighet till fysisk aktivitet, sysselsättning, arbete...</p> <p>I denna bedömning inbegrips också social situation, vårdmiljöns/hemmiljöns utformning samt närståendes medverkan, andra vårdgivare och samhällets resurser.</p>	<p>Utifrån ett helhetsperspektiv och sjuksköterskans ansvarområde självständigt identifiera och bedöma</p> <ul style="list-style-type: none"> - allmänna och specifika omvårdnadsbehov utifrån patientens egna resurser/risker, akut och långsiktigt. - eventuella samband mellan sjukdomstillstånd, behandling, rörelsemönster, beteende etc. - patienters livsuppehållande funktioner, eventuella risker. - vårdmiljöns utformning, behov av andlig och kulturell stimulans. <p>Bedöma patientens och närståendes behov av information vid ex funktionsnedsättning, annan kost, hjälpmedel, träning, stöd i sorg/kris...</p>
<p>7. Planera och prioritera Omvårdnadsåtgärder</p> <p>Analyserar och reflekterar över vad som behöver göras. Diskuterar med patient och medarbetare.</p>	<p>Träna planera och prioritera allmänna omvårdnadsåtgärder i samverkan med patient och medarbetare. Ex. Med vad, på vilket sätt och i vilken turordning behöver patienten hjälp? Hur tillvarata patientens resurser? Etc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kunna planera och prioritera allmänna och specifika omvårdnadsåtgärder utifrån patientens sjukdomstillstånd, ålder, kön, förmåga till egenvård. Ex. vad behöver göras nu? Vad kan vänta? Vem gör vad utifrån prioritet? Etc. - Diskutera planeringen med handledare/patient - Kunna se teoretiska samband vid ex kräkning, utifrån ett specifikt laboratoriesvar eller ett onormalt blodtryck, hudfärg, oro. 	<p>Kunna planera/ge förslag på allmänna, specifika omvårdnadsåtgärder utifrån psykisk och fysisk hälsa/ohälsa, livsstil</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunna se samband, relatera till ex. utvecklings-, interaktions-, kriteorier. - Tillsammans med medarbetare och patient planera och prioritera kort/långsiktigt. Ex Vilka mål sätts? Hur/när behövs insatser? Vem ansvarar för vad? Risk för allergisk reaktion? Risk för suicid? Vilken egenvård är möjlig? Etc. 	<p>Självständigt och tillsammans med medarbetare, patient och närstående planera och prioritera omvårdnadsinsatser för patienter med olika hälso-/sjukdomstillstånd. Ex. Vad skall ingå i omvårdnadsplanen? Vad är akut, vad kan vänta?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunna motivera förslagen utifrån teoretiska samband - Kunna planera inför undersökningar, behandlingar, flytt till annan vårdenhet...

	Termin 2	Termin 4 Beakta tidigare nivå	Termin 5 Beakta tidigare nivåer	Termin 6 Beakta tidigare nivåer
<p>8. Utföra omvårdnadsåtgärder</p> <p>Ger omvårdnad kunnigt och omtänksamt. Anpassar till patientsituationen.</p>	<p>Under handledning kunna utföra allmän omvårdnad korrekt, säkert, omtänksamt och anpassat till patient och situation.</p> <p>Ex. stöd/hjälp vid personlig hygien, på-/avklädning, måltidssituationer, förflyttning, ADL, bäddning för att uppnå funktionella viloställningar...</p> <p>I omvårdnadsåtgärderna skall också räknas skötsel av vård- och hygienrum, hantering av ev. skyddsrock, avfall och smutsvätt, tillämpning av barriärvård, den egna hygien...</p>	<p>Under handledning kunna utföra både allmän och specifik omvårdnad anpassat till ett flertal patienter och situationer.</p> <p>Kunna förbereda patienter inför undersökningar och behandlingar ex. provtagning, röntgen, operation, eftervård, LM-effekt/ biverkningar.</p> <p>I omvårdnadsåtgärderna inbegrips korrekt utförande, varsamhet, ett etiskt förhållningssätt och god kommunikation...</p>	<p>Under handledning/ ev. självständigt kunna utföra specifik omvårdnad för patienter som vårdas i hemmet eller som vårdas inom sluten/psykiatrisk vård.</p> <p>Vid utförandet läggs bl.a. stor vikt vid studentens förmåga att skapa och avsluta en relation, förmåga att sätta gränser, visa empatisk förmåga och att korrekt utföra praktiska moment...</p>	<p>Självständigt utföra allmän och specifik omvårdnad för ett flertal patienter med olika hälso-/sjukdomstillstånd. Utförandet skall vara förtroendefullt, visa på flexibilitet, vara situations-anpassat och förankrat i författningar och säkerhetsföreskrifter.</p>
<p>9. Följa upp behov/problem och omvårdnadsåtgärder</p> <p>Följer upp omvårdnadsstatus, tecken på förändring eller stabilitet och resultat av utförda åtgärder</p>	<p>Följa upp tidigare gjorda iakttagelser, bedömningar och utförda åtgärder för att se eventuella förändringar.</p> <p>- Ge förslag på fortsatta åtgärder</p> <p>Se exempel under punkterna 6, 7 och 8.</p>	<p>Följa upp tidigare gjorda iakttagelser, bedömningar och utförda åtgärder för att se eventuella förändringar.</p> <p>- Ge förslag på fortsatta åtgärder</p> <p>Se exempel under punkterna 6, 7 och 8.</p>	<p>- Följa upp och analysera tidigare gjorda iakttagelser, bedömningar och utförda åtgärder för att se eventuella förändringar.</p> <p>- Revidera och ge nya förslag.</p> <p>Se exempel under punkterna 6, 7 och 8.</p>	<p>Följa upp omvårdnadsstatus och självständigt ansvara för utvärdering och analys av utförd omvårdnad samt ge förslag på fortsatta åtgärder.</p> <p>Se exempel under punkterna 6, 7 och 8.</p>
<p>10. Rapportera, dokumentera och föra journal</p> <p>Är saklig och korrekt i tal och skrift. Är insatt i patientens situation. Tar del av journalhandlingar. Använder datorstöd.</p>	<p>Rapportera gjorda iakttagelser och utförda åtgärder till handledaren/medarbetare.</p> <p>Göra egna noteringar utifrån givna rapporter. Överensstämmer noteringarna med handledarens?</p> <p>Dokumentera ex. vätskenäringsintag, puls, blodtryck, andning, temp, hud eller om något framkommit vid samtal med patient/anhörig...</p>	<p>Träna muntlig, skriftlig rapport kort och sakligt till handledaren/medarbetare.</p> <p>Ex. Kunna beskriva observationer, bedömningar, åtgärder och motivera val...</p> <p>Träna läsa och dokumentera i omvårdnadsjournal med hjälp av sökord enligt omvårdnadsprocessen. Journalföra ex laboratoriesvar, undersökningar...</p>	<p>Fördjupa förmågan att inhämta uppgifter, rapportera och dokumentera utifrån helhetssyn och utifrån det specifika i patientens hälsotillstånd.</p> <p>Rapportera på ett objektivt sätt till olika yrkeskategorier i hela vårdkedjan utan värderingar i uttryck, tonläge eller kroppsspråk.</p>	<p>Självständigt och korrekt kunna inhämta uppgifter ur journalhandlingar.</p> <p>Kunna rapportera till enskild eller grupp samt dokumentera utifrån omvårdnadsprocessen. Kunna skriva epikriser.</p>

III. UNDERSÖKNINGAR OCH BEHANDLINGAR	Termin 2	Termin 4 Beakta tidigare nivå	Termin 5 Beakta tidigare nivåer	Termin 6 Beakta tidigare nivåer
<p>11. Medverka vid och genomföra undersökningar och behandlingar</p> <p>Bevakar patientens trygghet och välbefinnande. Hanterar utrustning, material och hjälpmedel med säkerhet och aseptik.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Närvara/delta i förberedelser, genomförande och eftervård vid förekommande undersökningar och behandlingar. - På ett hänsynsfullt sätt kunna utföra ex.palporiska och auskultatoriska blodtryckskontroller, ta ven-, kapillär-, urin- och avföringsprover... - Följa säkerhetsföreskrifter ex göra identitetskontroll, rätt använda handskar, skyddsrock... - Utrustning som används skall hanteras säkert och aseptiskt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Träna och om möjligt självständigt under trygga förhållanden utföra kontroller/moment tillhörande olika provtagningar, sårvård, stomivård, infusions-, transfusions-, injektionsbehandling, kost- sondbehandling, KAD-behandling, tappning, sug- och oxygenbeh etc. - Assistera vid förekommande undersökningar/behandlingar ex. EKG, CVK, punktioner, skopier, epiduralbehandling... - Vara medveten om felkällor vid ovarsam hantering eller felaktig provtagning. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bli mer och mer kunnig i bl.a. de undersökningar och behandlingar som exemplifieras för termin 2 och 4. - Ha förmåga att skapa en trygg och säker miljö genom att ex. förhindra fall, använda skyddsutrustning, använda restriktionsmedel inom slutna psykiatrisk vård. - Kunna rätt hantera förekommande utrustning och material. 	<ul style="list-style-type: none"> - Självständigt och säkert kunna genomföra bl.a. flertalet av de undersökningar och behandlingar som exemplifieras för termin 2 och 4.
<p>12. Handha läkemedel</p> <p>Visar kunnighet, omdöme och noggrannhet i hantering. Följer författningar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hjälpa patient ta LM utifrån olika beredningsformer stolpiller, salvor, kapslar, ögondroppar... - Förstå om LM måste sväljas hela eller kan delas/krossas... - Följa författningar som berör administrering och hantering av LM. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kunna organisationen i ett medicinförråd. - Genom uträkning fastställa läkemedelsdosering. - Under handledning iordningställa, administrera och dokumentera förekommande LM - Kunna hänvisa till författningar - Inhämta information ur FASS. 	<p>Som tidigare nivåer</p> <p>Beräkna och hantera läkemedel på ett patientsäkert sätt samt beskriva och förklara dess verknings-mekanismer och biverkningar.</p> <p>Var förtrogen med författning gällande delegering.</p>	<p>Vara väl förtrogen med</p> <ul style="list-style-type: none"> - LM-hantering för de vanligaste läkemedlen. - LM-författningar och föreskrifter inom sjuksköterskans ansvarsområde.

IV. ARBETSLEDNING OCH SAMARBETE	Termin 2	Termin 4 Beakta tidigare nivå	Termin 5 Beakta tidigare nivåer	Termin 6 Beakta tidigare nivåer
<p>13. Planera, organisera och fördela arbetsuppgifter</p> <p>Arbetar systematiskt. Samordnar olika insatser. Är kostnads- och kvalitetsmedveten. Är positiv, entusiasmera andra.</p>	<p>Planera inläringstillfällen. - Planera vårdarbetet tillsammans med medarbetare. - Planera eget arbete - Ta tillvara andras kompetens. - Ej slösa med material ex. handskar, tvättlappar, inkontinensmaterial... - Ha ett uppmuntrande förhållningssätt</p>	<p>- Kunna planera, organisera eget Arbete. - Träna fördelning av arbetsuppgifter ex till studiekamrat, medarbetare. Det kan gälla tekniska moment, allmän- och specifik omvårdnad... - Vara kostnadsmedveten vad gäller materialåtgång, tidsåtgång.</p>	<p>Studenten skall uppmärksamma den öppna och slutna vårdens mål och organisation. Kunna planera och organisera inläringstillfällen samt förstå och ta tillvara medarbetares kompetens.</p>	<p>Kunna bedöma sjuksköterskans omvårdnadsansvar i förhållande till andra yrkesgrupper. - Träna delegera arbetsuppgifter och visa ansvar för uppföljning. - Vara observant på arbetsledaransvar ex arbetstid... Vem beordrar övertid, beviljar semester? Vad görs vid sen ankomst, sjukdom, missbruk etc.?</p>
<p>14. Samarbeta</p> <p>Visar positiv inställning till lagarbete. Är medveten om lojalitet och demokratiska grundregler. Samarbetar med olika yrkesrepresentanter.</p>	<p>- Visa intresse och respekt för medarbetare. - Bli en i arbetslaget, lyssnar in och diskuterar med handledare/medarbetare. - Kan arbeta under ledning.</p>	<p>- Visa omtanke och hänsyn i samarbetet med de yrkesrepresentanter som finns vid avd. - Delta i vårdplaneringsdiskussioner med ex. läkare, kurator, sjukgymnast. - Kunna anpassa sig i lagarbetet utan att ge avkall på inläringssituationer.</p>	<p>- Kunna samarbeta och vara flexibel utifrån rådande förutsättningar ex. i olika stressituationer, hög - låg arbetsbelastning, Våga ta kontakt och diskutera med olika yrkesprofessioner etc.</p>	<p>- Delta i/leda vårdplaneringsdiskussioner. - Respektera och tillvarata andra yrkesgruppers erfarenheter, synpunkter. - Ta initiativ till och vara delaktig vid introduktion av nya medarbetare/elever.</p>
<p>15. Handlingsberedskap</p> <p>Tar egna initiativ. Handlar adekvat i oväntade situationer. Anpassar arbetstakt efter arbetsuppgifter.</p>	<p>- Handla adekvat vid ex. kräkning, mat i luftväg, patient gråter etc... - Genom träning skall arbetstakten öka. - Se möjligheter...</p>	<p>- Ge förslag/Ta egna initiativ till åtgärder. - Handla adekvat vid ex svimning, blödning, om patient har avföring i sängen då injektion skall ges etc... - Försöka tidsanpassa momenten och öka arbetstakten efterhand.</p>	<p>- Vara aktiv i både akuta och icke akuta omvårdnadssituationer. - Kunna bedöma tidsåtgång och anpassa/omdisponera arbetsmoment. - Arbeta effektivt vid "rutinmoment".</p>	<p>- Kunna agera adekvat i oväntade situationer. Ex vid dödsfall, blödning/chock, hjärtstillestånd. ta hand om närstående vid akut situation... - Arbeta strukturerat och organiserat, kunna bedöma och ge tidsutrymme.</p>
<p>16. Säkerhetsmedvetande</p> <p>Är insatt i säkerhetsföreskrifter i vården tex. beträffande smitta, teknisk utrustning, kemikalier. Är insatt i skydd för brand och katastrofer och risker vid hög arbetsbelastning</p>	<p>Kunna - Utrymningsvägar och brandutrustning - Handha hjälpmedel ex lyft- hjälpmedel, larm... - Förvaring av läkemedel, kemikalier ex rengöringsmedel - Risker vid rökning, fallskador - Hygieniska principer - Hantering av miljöfarligt avfall ex LM, kanyler... - Ergonomiska principer - id-kontroll, överkänslighet</p>	<p>Kunna - Akutlarm och veta var akututrustning finns. Medverka vid ev. evakuering - Säkerhetsföreskrifter vid ex. provtagning, smitta - smittspridning, smittfarligt avfall, läkemedelshandling: antibiotika, narkotika, oxygen...</p>	<p>Kunna - Risker för överfall och skada av föremål ex kniv, sax etc. - Säkerhet vid oxygenbehandling</p>	<p>- Ha kännedom om ex stödverksamheter såsom smittskyddsenheten, katastrofberedskap... - Vara observant på hur arbetsmilölagstiftningen följs ex. risker/beteenden vid hög vårdtyngd, underbemanning... - Träna avvikelserapportering.</p>

V. PROFESSIONELLT FÖRHÅLLNINGSSÄTT	Termin 2	Termin 4 Beakta tidigare nivå	Termin 5 Beakta tidigare nivåer	Termin 6 Beakta tidigare nivåer
<p>17. Vetenskaplig medvetenhet</p> <p>Har reflekterande och analytisk förmåga. Använder kunskap från forskning, utvecklingsarbete, och beprövad erfarenhet. Har vilja att ta reda på och sprida ny kunskap</p>	<p>Visa intresse för att vilja berätta något från litteratur, någon artikel från teorin och reflektera till vårdverksamheten.</p> <p>Ex Studier om ätsvårigheter, Nortonskalans användbarhet vid riskbedömning av trycksår, vårdmiljöns betydelse för välbefinnande, riskfaktorer för fallskador, arbeta utifrån rensterilmotod...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Öppna/delta i diskussioner kring förfaringsätt i olika vårdssituationer. Träna kritisk och analytisk förmåga och efterfråga beprövad erfarenhet. - Vilja inventera pågående/gjorda projekt vid enheten ex Vilka studier har gjorts av sjuksköterskor, sjukgymnaster, läkare vid enheten? - Berätta för handledare, personalgrupp om resultat från artikel, avhandling. 	<p>Fortsätta träna kritisk och analytisk förmåga samt inventera, söka och berätta om rapporter, artiklar, avhandlingar, inom ex. psykisk, fysisk, social hälsa, livsstilsfrågor.</p> <p>Delta i diskussioner kring utvecklings- och förändringsarbeten.</p>	<p>Kunna kritiskt värdera "beprövad kunskap"/utföranden.</p> <p>Kunna delta i/öppna diskussioner kring förändringsarbeten, forskningsrön vad gäller metod, resultat och användbarheten inom vården.</p> <p>Presentera egen C-uppsats i omvårdnad</p>
<p>18. Etisk medvetenhet</p> <p>Visar omsorg och respekt för Patientens själv-bestämmande, integritet, sociala och kulturella situation. Visar öppenhet, mod och tar hänsyn till olika värderingar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ta/visa ansvar för egna handlingar - Våga diskutera olika aspekter <p>Ex: Vad göra ifall patienten inte vill äta, svälja LM eller tvätta sig? Vad göra ifall patienten är aggressiv? Hur tillgodoses patientens individuella önskemål utifrån kultur och social situation? Etc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Visa omsorg och respekt genom att utgå från hälso- och sjukvårdslagen, sekretesslagen, etiska principer: tex autonomi- och rättvisepincipen. - Visa respekt för andra kulturer och trosuppfattningar. - Kunna lyfta och diskutera olika situationer som innehåller etiska dilemman ex. kränkning, sekretessbrott, prioritering. Finns rätt eller fel? 	<ul style="list-style-type: none"> - Utifrån lagar och förordningar kunna diskutera vård på lika villkor, frihet att välja/avstå behandling, tvångsvård, överklagningsrätt, konsekvenser för patient, anhörig och samhälle 	<ul style="list-style-type: none"> - Vara observant på särbehandling och olika etiska dilemman. - Kunna analysera och diskutera utifrån etiska principer.
<p>19. Självkänedom</p> <p>Har förmåga till självkritik. Inser egen styrka och begränsning. Tar ansvar för egen inläring och utveckling.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Informera handledaren om egen styrka och svaghet vad gäller teoretisk och praktisk kunskap. Vara självkritisk. - Ta vara på/ansvara för att nå lärsituationer så att kursplanens mål uppnås. - Träna självskattning med hjälp av bedömningsformuläret vid ½-tids- och slutbedömning. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ha självinsikt - Visa förmåga till självkritik i olika lärsituationer. - Träna ta och ge kritik. - Planera lärsituationer, vara aktiv i praktisk träning. 	<ul style="list-style-type: none"> - Förstå och analysera faktorer som påverkar egna reaktioner ex värderingar, fördomar. - Diskutera såväl styrka som svaghet och visa förändringsbenägenhet. - Stor vikt läggs vid förmågan att aktivt höja den praktiska och teoretiska kunskapsnivån. 	<p>Studenten är på väg in i yrkesrollen och skall kunna reflektera över egen styrka och svaghet i professionen. Utifrån detta styra fortsatt inläring och utveckling.</p>

	Termin 2	Termin 4 Beakta tidigare nivå	Termin 5 Beakta tidigare nivåer	Termin 6 Beakta tidigare nivåer
<p>20. Noggrannhet, pålitlighet och omdöme</p> <p>Tar rätt på och följer föreskrifter och är insatt i och följer styrdokument. Visar omdöme. Prioriterar och slutför åtaganden</p>	<p>Handledare/medarbetare ska kunna känna trygghet i att uppgifter utförs på ett adekvat sätt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Följa student-handledarkontrakt - Vara noggrann, omdömesgill och beakta egna begränsningar. - Ta reda på och följa föreskrifter som gäller allmän omvårdnad och användning av hjälpmedel etc. - Förvissa sig om att en uppgift är rätt uppfattad. - Slutföra och återrapportera det som åtagits 	<ul style="list-style-type: none"> - Kunna följa muntliga och skriftliga instruktioner, författningar för specifika moment. - Visa omdöme och noggrannhet i allt som utförs ex. i omvårdnad, kontakter, aseptik, läkemedelshantering etc. 	<p>Som tidigare.</p>	<p>Som tidigare nivåer med ökat krav på omdöme vid prioriteringar och slutförande av arbetsuppgifter.</p>
<p>21. Själständighet</p> <p>Argumenterar och motiverar sitt handlande. Är införstådd med det egna ansvarsområdet och dess begränsning. Tar ansvar för egna handlingar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Diskutera ansvarsområde och eget handlande med handledaren. - "Hålla sig framme", ha ett aktivt förhållningssätt - Bli allt mer oberoende i att utföra uppgifter som berör allmän omvårdnad. - Visa ansvarstagande inför, under och efter utförande. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ta initiativ till att utföra uppgifter i samråd med handledaren. - Bli alltmer självständig i att utföra uppgifter, lösa problem som berör både allmän- och specifik omvårdnad. - Ta ansvar för att diskutera, motivera och förankra sitt handlande. 	<p>På ett självständigt och ansvarsfullt sätt, men fortfarande under handledarens ansvar, ta initiativ till, medverka i/utföra merparten av de vårdhandlingar som ingår i sjuksköterskans arbetsuppgifter</p> <p>Ha ett problemlösande förhållningssätt på en mer självständig, professionell nivå.</p>	<p>Som termin 5</p> <p>Argumentera/motivera sitt handlande utifrån ex vetenskap och beprövad erfarenhet.</p>